

VĚTRNÍK

8

ZPRAVODAJ č.

VYSOKÉ N. JIZ.

PROGRAM:

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA VESNICKÝCH A ZEMĚDĚLSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

DNES - 13.10.1984 - SOBOTA

O ZLÉM A KRUTÉM POROTCI

- 8.00 - seminář o včerejším představení / malý sál Krakonoše/
- 10.30 - rozloučení s DS Nový Hrádek
- 11.00 - beseda s redaktory kulturní rubriky ZN /malý sál Krakonoše/
- 13.00 - divadelní představení a Komedyje vo dvouch kupcích a židoj Šilokoj / DS Krakonoš/
- 16.00
- 19.00 - setkání hostů, poroty a organizačního štábu
- 20.00 - Slavnostní ukončení XV. NP VZDS - velký sál
- 21.00 - velký sejkorový večer na rozloučenou

Ne, nebude to pohádka. Spíš opravdová pravda. Konečně, známe ji nejen z tohoto festivalu. V žádném případě nejde o to bránit porotce - člověka statečného, který je schopen postavit se tváří v tvář davu, který je pln své dřiny, stovek hodin, útěků od jiných povinností ve volném čase, přepjat náladou, která p. o hodnocení, navíc nikoliv příznivém, cloumá davem. Zvedám svůj hlas pro pochopení - a to nejen toho statečného člověka - ale pro pochopení vzájemné. Máš-li odvahu vstát a otevřeně se podívat do očí svým protějškům, není to ještě všechno, co tě zdobí. V hlavě, zádech, končetinách, prostě v celém těle musíš mít oporu ve vědomosti, praktické zkušenosti, spolehlivosti a dobrém úmyslu říci pravdu, ať zní tu více, tu méně příjemně. Musíš mít na paměti, že jsi tu proto, aby ses podělil o vše, co je v tobě dobrého, s těmi, kteří mají nejlepší snahu dělat divadlo poctivě, sočlně, co nejbližše pravdě, kterou sleduješ ty, porotce. /pokrač. na str. 2/

Předseda Měst NV ve Vysokém Jiří Pičman děkuje jménem svým i jménem organizačního štábu zaměstnancům hotelu Morava, divadelnímu souboru Krakonoš i vysokým požárníkům za vzornou práci při XV. národní přehlídce vesnických a zemědělských divadelních souborů. Jeho poděkování patří i občanům, kteří pomohli včas dokončit stavbu požární zbrojnice, uklidili a vyzdobili město k přivítání divadelních fanoušků a hostů.

Karel Hásek bydlel s rodinou v domě, co je deska Müllerova, dnes u Kocourů, dříve u Martinků. Byl jirchář. Narodil se r. 1848. Byl velmi nadaný, několik tříd vyšších vystudoval. Nemohl však pro rodinné důvody studie dokončit a s velkým smutkem se vrátil domů k jirchářině. Byl vášnivý ochotník. Ve sborníku 150 let ochotníků ve Vysokém je připomínán jako ředitel divadla od r. 1870 - 1877, 1882 jako dramatický ředitel a režisér hudby. Karel Hásek také vedl matricu členů od roku 1870.

V muzeu je ručně Karlem Hásekem psaný divadelní kus Poslední Táborita, Hásek hrál v první cestě kolem světa r. 1885. Vnučky nevěděly, jestli hrál Poka, ale věděly, že měl plnovous a kvůli úloze si ho dal těsně před představením ostříhati. Ani vlastní žena ho nepoznala.

Tato vášeň ho stála hodně času a peněz. Žena prý vždycky říkala: "Enu, enu Karle" velmi vyčítavým tónem.

VELKÝ HEREC A OCHOTNÍK VYSOCKÝ

Jedna dcera jircháře Háška byla jejich maminka, druhá byla matka dnešního velmi známého a úspěšného režiséra Karla Palouše z divadla realistického z Prahy. Třetí dcera měla malíře pokojů Falku, který maloval mimo nějaké plisy také velikou plátěnou oponu pro divadlo, když bylo v roce 1882 postaveno na sále v nově zbudované radnici. Dnes je to velký sál ve škole na náměstí. Opona je ještě v divadle pověšená, už je ale hodně vetchá a nestahuje se stále.

t

Podle vyprávění vnuček Karla Háška zapsala v roce 1960 paní Františka Jandová

/ z pramenů vysockého muzea/

/pokračování ze strany 1/

A ty, který sedíš na protější straně a díváš se upřeně na své hodnotitele, zkus otevřít své oči, uši i srdce tomu, co uslyšíš. Nepodezřívej svého protivníka ze špatného úmyslu, aniž bys tento úmysl i slova vážil, zhodnocoval bez emoce, věřil. Buď optimistou, který věří v poctivost svého snažení, neodmítej radu, prahni po nových nebo jiných zkušenostech, možnostech, vědomostech.

Pak se může stát ten zázrak, který oběma stranám bude ku prospěchu a na kterém nejvíce vydělá jeho objekt - divadlo zajímající nejen obě strany.

-12-

SEMINÁŘ

V diskusích a seminářích letošní divadelní přehlídky se často objevuje problém kolem dramaturgie, kolem práce s textem jednotlivých her. Prakticky každý den se hovořilo o tom, jak velký může být rozsah textové úpravy, do jaké míry ovlivňuje tato úprava poselství, které do hry vložil autor, do jaké míry porušuje nebo neporušuje jeho poetiku. Nejvíce se na toto téma diskutovalo včera, když se hodnotilo a rozebíralo představení hry M. Horníčka Dva muži v šachu v podání středočeského souboru z Nučic. Dialog mezi porotou, souborem a hosty byl bohatý, dotýkal se v této souvislosti i různého chápání autorovy výpovědi, která se může střetnout s filozofií a životní zkušeností režiséra.

V druhé části dopoledne dostal slovo scénograf Východočeského divadla v Pardubicích. Zajímavé bylo jeho využití vlastních zkušeností pro rozhovor o problematice scénografie.

DNES

Divadelní hra, kterou v rámci přehlídky uvádí DS Krakonoš, je stará. A je odsud. Lidé ji tu hráli ve stodolách, v hospodách. Dnes ji uvidíte v kamenném divadle.

Co vás vedlo k inscenování právě této hry? zeptali jsme se "mámy" souboru, Marie Hejralové.

"Byl to vlastně náš dluh tomuto kraji. Když jsme na radu dr. Lukáše navštívili Realistické divadlo, viděli na oponě vymalovaný vysocký kraj, zdálo se nám to jako výtka. Oni si váží našeho kraje, ctí ho, a co my? A taky nás napadlo, že i my bychom na hru stačili, že by se mohla vysockým divákům líbit.

Při zkouškách soubor hře spíš nevěřil, bez hudby to nebylo ono, mysleli si asi, co jsme to vytáhli za starej škvár. Ale premiéra nás přímo pohladila. Divákům se zalíbila prostota a naivita této hry, dnes si asi divadlo moc vymýšlí. Na pátou reprízu dokonce přijel pan Kolár i autor hudby pan Baling i režisér Real. divadla pan Palouš a nehaněli. Viděli tři různá podání, každé jiné a prý každé krásné. U nás cenili přístup k nářečí. To nemůže nikdo tak umět, jako lidi z Krkonoš.

V této hře se objevují noví herci. Prý vám přibylo mládí?

Mládí teď vtrhlo do Krakonoše tak krásným způsobem. Víte, ti mladí musí sami projevit zájem. My nemůžeme nikoho k divadlu nutit. Ale najednou nám připadá, že je pěkné být u divadla i tím starším. Mladí o nás pečují. Přišlo jich asi osm, budou-li šikovní, je to pro soubor krásná budoucnost. Máme sice tvrdou kázeň, ale kdo chce, zapadne.

Jiných souborů jsme se ptali : Co chystáte do budoucna?

Krakonoš teď bude na dlouho vyřazen z provozu, pro další práci je třeba generální opravy elektroinstalace, ale naštěstí už je hotová požární zbrojnice a v dohlednu je i nová "obstavba" Krakonoše, na kterou se všichni těšíme.

RECENZE NOVINKY XV. NP VZDS

Soutěžní část letošní přehlídky skončila, vesnické a zemědělské soubory všech krajů ČSR předvedly svá reprezentativní představení. Bilancujeme výsledky a odvozujeme si z nich poučení pro svou další činnost. XV. NP vesnických a zemědělských divadelních souborů však přináší letos novinku: studijní představení hry Ivana Bednáře KLAUNI v provedení souboru OB z Nového Hrádku. Soubor tvoří mladí lidé. Myslím si, že výběr inscenace pro účel, který na seminářích sledujeme, byl případný, neboť jde o hru netypickou a prakticky nefrekventovanou /vždyť v tomto souboru měla svou československou premiéru/, realizovanou ochotníky z vesnice. Dramatický prostor v ní doznal zásadní proměny v tzv. "aréně", o které se víc než často mezi divadelníky hovoří s nadšením i zatracováním a pracující s neobvyklou metaforičností i řadou zvláštních nápadů. Proto je nutné chápat tento příspěvek jako určitý vzorek, vždyť i výběr diváků byl tak trochu "narežirován": tvořily ho především divadelníci a z místních diváků prevažovali jako patroni členové SSM. A tak je třeba se dívat na včerejší večer jako na počín. Poskytuje především materiál k rozpravám o divadle a bez ohledu na nějaké zbytečné prognózy postihuje v každém případě jeden z prevažujících trendů nastupující divadelní generace, jemuž se nevyhýbá ani nová kultura na vesnici.

Zdeněk Pošíval.

Tváře pokryté prachem cest, propělané boty, odřené kufry ve snavených rukách, valíčky s posledními zásobami, příkrývky a houby na trávení mrazivých nocí, se štafle, reflektory a další jevištní technikou pod paží konečně stanuli na vysokém náměstí. Před Krakonošem, před tváří sličné Thalíem která kvůli nim přiletěla z centra múz, tu stál poslední host XV. přehlídky, divadelní soubor Krakonoš. Sama bohyně pronesla vítací řeč, připojil se k ní i táta ochotníků Láďa Lhota. Tanečníci z Krakonoše zůstali v civilu, ale taneček byl. V provedení souboru Vobskočák za doprovodu hudby Vobskočanky.

Chválíme zdařilé kostýmy, hudební aranžmá, svižné tempo celého představení a hlavně to, že po dlouhodobé a cílevědomé přípravě se Vobskočáci do osmi počítat naučili.

PODEKOVÁNÍ

1. členům organizačního štábu, kteří tradičně byli zárukou toho, že všechno klaplo.
2. Krakonošákům, kteří ačkoliv bojovali se zášklivým virem chřipky a podrobovali se přísnému léčení Marie Hejralové, dokázali zákulisní organizaci zvládnout na jedničku.
3. technice, která vždycky a včas splnila veškerá přání souboru. Dokonce i ta nejneobvyklejší, jako zřízení arény z tradičního hlediště.
4. Fotografům, kteří se vzorně starali o obrazovou dokumentaci. Zároveň pro každý soubor připravit fotosuvenýr.
5. personálu hotelu Morava pod vedením Evy Brádllové, který v počtu 16 lidí / z toho čtyř učňů / vzorně pečovali nejen o všechny účastníky přehlídky, ale i o běžný provoz restaurace.
6. pracovním informačního střediska, které nám zajišťovaly vstupenky a ubytování.
7. všem divadelníkům za to, že vytvořili krásnou atmosféru a také samozřejmě POROTĚ. Neměla to vždycky snadné.

Hodnocení poroty se dozvíte ze zvláštního čísla, které vyjde na závěr, po slavnostním zakončení přehlídky.

=====

VĚTRNÍK, zpravodaj XV NP VZDS.
Vydává organizační štáb národní přehlídky vesnických a zemědělských divadelních souborů
Redakce: K. Dörrová, M. Prokopová, E. Loučková.